

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **B. T. T.**, zast. Mgr. Ondřejem Fialou, advokátem, se sídlem Václavské náměstí 808/66, Praha 1, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 3. 2024, č. j. CPR-2089-6/ČJ-2024-930310-V242, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 5. 2024, č. j. 19 A 12/2024-27, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

takto:

Kasační stížnosti žalobkyně **se přiznává** odkladný účinek vůči rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 5. 2024, č. j. 19 A 12/2024-27, a vůči rozhodnutí žalované ze dne 18. 3. 2024, č. j. CPR-2089-6/ČJ-2024-930310-V242.

Odůvodnění:

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 18. 3. 2024, č. j. CPR-2089-6/ČJ-2024-930310-V242, podle § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), změnila rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 14. 11. 2023, č. j. KRPA 62529-28/ČJ-2022-000022-SV (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), tak, že upřesnila, že počátek doby zákazu vstupu žalobkyně na území členských států se stanoví ode dne, kdy žalobkyně vycestuje z území členských států Evropské unie, a nikoliv z území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace. Ve zbylé části žalovaná podle § 90 odst. 5 správního řádu potvrdila prvostupňové rozhodnutí, kterým bylo žalobkyni uloženo podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění do 31. 8. 2022 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění a stanovená doba zákazu pobytu v délce dvou let a zároveň byla stanovena doba k vycestování z území do 20 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

[2] Toto rozhodnutí napadla žalobkyně žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji rozsudkem ze dne 16. 5. 2024, č. j. 19 A 12/2024-27, zamítl.

[3] Proti uvedenému rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost společně s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatelka jej

odůvodnila tak, že splnila obě podmínky stanovené v § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V důsledku rozhodnutí žalované by musela bezprostředně opustit území členských států Evropské unie, přičemž by se nemohla vrátit po dobu dvou let. Dále zdůraznila společenské a kulturní vazby, které si za dobu pětiletého pobytu v České republice vybuchovala. Konstatovala, že z vlasti odcestovala s vidinou lepšího výdělků, a i nadále je podle jejího názoru zaměstnána u společnosti DZ Klatovy, jelikož její pracovní poměr nebyl dosud platně ukončen, což je podstatou její kasační stížnosti proti rozsudku městského soudu. V této souvislosti zdůraznila, že je tato skutečnost důležitá rovněž z hlediska požadavku, aby zaměstnavatelé dodržovali platná ustanovení pracovněprávních předpisů týkající se zaměstnávání cizinců. V případě, kdy by se svou kasační stížností uspěla, resp. by Nejvyšší správní soud potvrdil, že pracovní poměr stěžovatelky u společnosti DZ Klatovy dosud platně nezanikl, přičemž stěžovatelka by byla nucena nyní odcestovat z území členských států Evropské unie, došlo by k nepoměrně většímu zásahu do poměrů stěžovatelky. S ohledem na komplikovanou situaci při sjednávání termínu na velvyslanectví v Hanoji by případný úspěch její kasační stížnosti v podstatě znamenal pouze akademický výrok. Přiznáním odkladného účinku přitom nevznikne žádná újma třetím osobám. Podle stěžovatelky nedojde k zásahu do veřejného zájmu, jelikož po celou dobu svého pobytu v České republice nijak důležitý veřejný zájem nenarušila ani neohrozila. Stěžovatelka dále poukázala na pravidla spravedlivého procesu spočívající v možnosti aktivně se účastnit soudního procesu a komunikovat se svým zástupcem. V této souvislosti citovala usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011-100, publ. pod č. 2882/2013 Sb. NSS.

[4]Žalovaná ve vyjádření k návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti konstatovala, že zásahem do práva na spravedlivý proces nelze obecně odůvodnit přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, resp. další legalizaci pobytu stěžovatelky na území České republiky. Takové rozhodnutí by navíc bylo v rozporu s důležitým veřejným zájmem, aby v České republice pobývali pouze ti cizinci, kteří respektují české právní předpisy. Stěžovatelce ostatně byla již jednou stanovena lhůta 20 dní k opuštění území, kterou nedodržela a nadále pobývala na území České republiky. Ani zájem stěžovatelky na osobní účasti na řízení neodůvodňuje přiznání odkladného účinku její kasační stížnosti. Aby bylo rozhodnutí o správním vyhoštění účinným opatřením, musí jeho účinky nastat co nejdříve po spáchání protiprávního jednání. Povolením setrvání stěžovatelky na území České republiky může nadto dojít k tomu, že si zajistí důvodnost aplikace § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců pro nepřiměřenost zásahu rozhodnutí o správním vyhoštění do jejího soukromého a rodinného života. Proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal.

[5]Nejvyšší správní soud zjistil, že návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti byl podán včas a osobou k tomu oprávněnou. Přistoupil proto k jeho věcnému posouzení podle § 73 ve spojení s § 107 s. ř. s.

[6]Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Soud jej však může na návrh stěžovatelky přiznat; § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro stěžovatelku nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

pokračování

[7] Z těchto ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je podmíněna kumulativním naplněním dvou objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by znamenaly pro stěžovatelku nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Odkladný účinek má charakter institutu mimořádného, vyhrazeného pro ojedinělé případy; je koncipován jako dočasná procesní ochrana stěžovatelky jako účastnice řízení před okamžitým výkonem pro ni nepříznivého soudního, resp. správního rozhodnutí; přiznáním odkladného účinku je prolamována právní moc rozhodnutí (srov. např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015-38).

[8] Nejvyšší správní soud se proto nejprve zabýval první podmínkou, tj. zda výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatelku znamenaly újmu. Již v usnesení ze dne 21. 5. 2014, č. j. 6 Afs 73/2014-56, uvedl, že *„významnou bude újma (§ 73 odst. 2 s. ř. s.) spíše tehdy, nebude-li možno v případě, že bude napadené správní rozhodnutí naplněno a poté shledáno nezákonným a zrušeno, v podstatných ohledech navrátit v původní stav jím způsobené následky či dopady. Významnou bude též spíše tehdy, půjde-li sice při uplatnění rozhodnutí o následky vratné či napravitelné, avšak takového rázu, že způsobí žadateli vážné obtíže či významné poruchy v jeho životě, fungování, činnosti apod.“*

[9] V souvislosti s posuzováním újmy hrozící stěžovateli Nejvyšší správní soud uvádí, že důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovateli oproti jiným osobám jsou zásadně individuální, závislé na osobě stěžovatelky a její konkrétní situaci. Má-li být návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti úspěšný, musí stěžovatelka tvrdit a osvědčit reálnou hrozbu intenzivní újmy, kterou by v návaznosti na samotné vycestování utrpěla. Taková újma může mít povahu například zásahu do rodinného života stěžovatelky (dlouhodobé odloučení od blízkých příbuzných) či zásahu do ustáleného soukromého života (plně integrovaný cizinec žijící dlouhodobě na území České republiky, který již v zemi původu postrádá jakékoliv zázemí), může mít povahu zásadních zdravotních důvodů (např. významné zdravotní obtíže bránící odjezdu či neléčitelné v zemi původu s rizikem progresu) nebo výjimečných ekonomických důvodů (ztráta významných ekonomických hodnot v důsledku odjezdu spojená s existenčními obtížemi v zemi původu, těžký nedostatek prostředků pro návrat v případě úspěchu kasační stížnosti). Rozhodné okolnosti však musí stěžovatelka nejen zcela konkrétně tvrdit, ale také patřičným způsobem doložit.

[10] Z podkladů, jež jsou součástí předložených spisů, lze dovodit, že správní vyhoštění se zákazem vstupu na dva roky by významným způsobem zasáhlo do stěžovatelčina práva na soukromý život, neboť na území České republiky pobývá již déle než pět let. Tvzení stěžovatelky, že si zde za tuto dobu již vybudovala zázemí, přitom s ohledem na délku pobytu lze považovat za zcela přesvědčivé. Dále je nutno zdůraznit, že se na území České republiky nachází středisko společenských, kulturních a ekonomických hodnot stěžovatelky. Bez povšimnutí nelze ponechat ani vyšší věk stěžovatelky. Se stěžovatelkou lze rovněž souhlasit, že v případě úspěchu její kasační stížnosti by byla možnost jejího opětovného návratu do České republiky značně ztížena, ať už v souvislosti s finančními prostředky, které by musela stěžovatelka na opuštění území vynaložit, tak s delší časovou perspektivou jejího návratu. Byť má žalovaná za to, že přiznání odkladného účinku kasační

stížnosti nelze obecně odůvodnit požadavkem na dodržení pravidel spravedlivého procesu, Nejvyšší správní soud konstatuje, že s ohledem na výše uvedené okolnosti i skutečnost, že stěžovatelce bylo uloženo správní vyhoštění spojené s povinností bezprostředního opuštění území České republiky, je nutno při posuzování návrhu stěžovatelky vzít v potaz i možnost zachování její osobní účasti na řízení. V opačném případě by případný úspěch kasační stížnosti stěžovatelky mohl představovat pouze fakticky nepodstatné rozhodnutí.

[11] Nejvyšší správní soud má proto za dostatečně osvědčenou hrozící vážnou újmu spočívající v zásahu do soukromého života stěžovatelky. Dospěl tedy k závěru, že zamítnutí jejího návrhu a nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti by pro ni nepochybně znamenalo větší újmu, než jaká může přiznáním odkladného účinku vzniknout jiným osobám. Žádným jiným osobám totiž újma nevzniká (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2022, č. j. 4 Azs 134/2020-46, či ze dne 4. 11. 2020, č. j. 1 Azs 302/2020-39).

[12] Současně vyhovění návrhu není v rozporu se žádným důležitým veřejným zájmem. Žalovaná považuje přiznání odkladného účinku v rozporu s důležitým veřejným zájmem, který spatřuje v požadavku, aby se na území České republiky zdržovali pouze cizinci respektující právní řád. Z obsahu soudního spisu však nevyplývá žádná indicie svědčící o tom, že by se zde stěžovatelka dopouštěla jakékoli trestné činnosti či jinak narušila či ohrozila důležitý veřejný zájem. Po poměření intenzity hrozícího zásahu do soukromého života stěžovatelky a intenzity žalovanou namítaného narušení veřejného zájmu Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že veřejný zájem v projednávané věci nepřevažuje nad hrozící významnou újmu stěžovatelce. Stěžovatelka nepředstavuje pro Českou republiku bezpečnostní riziko a její pobyt po dobu řízení o kasační stížnosti lze s ohledem na její dosavadní bezproblémový život na území tolerovat. Při zvažování intenzity narušení veřejného zájmu Nejvyšší správní soud dále zohlednil, že přiznaný odkladný účinek kasační stížnosti neznemožní budoucí výkon správního rozhodnutí (a tedy prosazení výše popsaného veřejného zájmu), pouze se účinky napadeného rozhodnutí oddálí v čase (srov. již výše citovaná usnesení Nejvyššího správního soudu). I v případě, že správní rozhodnutí je vydáno ve veřejném zájmu, neznamená nutně odklad jeho účinků rozpor s takovýmto veřejným zájmem. K naplnění veřejného zájmu totiž může postačovat i pozdější nastoupení účinků správního rozhodnutí.

[13] Intenzita újmy vzniklé stěžovatelce neodložením právních účinků rozsudku městského soudu a rozhodnutí žalované tak převáží nad potenciálním dotčením veřejného zájmu, a je proto splněna i druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[14] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud stěžovatelce vyhověl a její kasační stížnosti přiznal odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Do rozhodnutí o kasační stížnosti se tak pozastavují účinky rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 16. 5. 2024, č. j. 19 A 12/2024-27, a rozhodnutí žalované ze dne 18. 3. 2024, č. j. CPR-2089-6/ČJ-2024-930310-V242.

[15] Nejvyšší správní soud připomíná, že může usnesení o přiznání odkladného účinku i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení

pokračování

s § 107 odst. 1 s. ř. s.). Z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti rovněž nelze dovozovat jakékoliv závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. srpna 2024

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu